

FILMOTECA DE CATALUNYA

5 anys al Raval

Dossier de premsa
Plaça Salvador Seguí, 1-9 (Raval)
www.filmoteca.cat

Sumari

1. Presentació	3
2. Filmoteca de Catalunya: 5 anys en xifres ..	5
3. La celebració dels “5 anys al Raval”	18
4. Jornades de treball amb les filmoteques espanyoles	22

1. Presentació

El 21 de febrer del 2012 s'inaugurava la nova seu de la Filmoteca de Catalunya al barri del Raval, cinc anys després de col·locada la primera pedra. Disposar d'un equipament propi era la culminació d'una llarga aspiració d'una institució creada el 1981 i destinada, per la Llei del Cinema de 2010, a preservar el patrimoni fílmic i a divulgar la cultura cinematogràfica.

El leimotiv d'aquell moment va ser: "Passat, present i futur del cinema". El nou equipament permet assumir aquesta triple dimensió amb conceptes i activitats que van molt més enllà del tòpic que equipara una filmoteca amb una sala de repertori que programa pel·lícules antigues. Cinc anys després d'una cerimònia inaugural amb Bigas Luna i Jaime Camino com a padrins de les primeres programacions, es pot fer un balanç de la nova realitat de la Filmoteca de Catalunya en un context geogràfic, el barri del Raval de Barcelona, on s'ha integrat perfectament.

La programació de la Filmoteca, que integra el cinema clàssic i el cinema contemporani que no arriba a les pantalles comercials, i la interrelació amb altres institucions culturals i entitats de caire social han provocat un augment del públic al voltant de 145.000 espectadors anuals. Exposicions de producció pròpia a partir d'uns fons documentals que també son accessibles a través d'un repositori digital aporten visibilitat a una altra de les funcions de la Filmoteca. Els Serveis Educatius mobilitzen, d'altra banda, més de 6.000 alumnes anuals que constitueixen el futur del cinema. La conservació del patrimoni fílmic, prop de 40.000 films, es garanteix, finalment, des del Centre de Conservació i Restauració de Terrassa, inaugurat el 2013 i dotat dels instruments per afrontar el repte que implica el salt tecnològic de l'analògic al digital.

La celebració, el 2013 a Barcelona, del 69è Congrés de la FIAF, amb la presència d'un centenar de filmoteques procedents de seixanta països va facilitar la presentació internacional dels nous equipaments de la Filmoteca de Catalunya. Una política d'internacionalització que ha prosseguit amb la presència activa dels nostres projectes en d'altres filmoteques, universitats o congressos de prestigi. El director de la Filmoteca de Catalunya, Esteve Riambau, és membre del Comitè executiu de la Federació Internacional d'Arxius Fílmics (FIAF) des del 2011; la cap del Centre de Conservació i Restauració (2CR), Mariona Bruzzo, és membre del Comitè executiu de l'Associació de Cinemateques europees (ACE), des del 2016.

El repte de la Filmoteca de Catalunya no acaba, tanmateix, amb aquest balanç globalment positiu. Assolides aquestes primeres fites, cal evolucionar cap a l'estructura d'un gran equipament cultural de caràcter nacional que garanteixi la preservació del patrimoni cinematogràfic i segueixi divulgant la cultura cinematogràfica amb uns objectius que passen per una optimització de la totalitat de l'edifici del Raval, la consolidació de la Filmoteca en la xarxa d'equipaments culturals i museístics del país, l'expansió de la seva activitat en tot el territori, la garantia de la preservació del cinema català en el context del pas de l'analògic al digital i uns més eficaços recursos de comunicació de la seva activitat.

Jornada de portes obertes per inaugurar la seu del Raval(21 de febrer de 2012)

2. Filmoteca de Catalunya: 5 anys en xifres

PROGRAMACIÓ DE CINEMA

PRINCIPALS CICLES PROGRAMATS AL RAVAL

2012: Gene Kelly, Bigas Luna, Pedro Almodóvar, Marco Bellocchio, Aleksandr Sokurov, Costa-Gavras, Robert Guédiguian, Fritz Lang mut, "Cinema en temps de crisis", "El Raval al Raval", "Memòries de la Guerra Civil".

2013: Pier Paolo Pasolini, Cristian Mungiu, Andrei Kontxalovski, Fernando León de Aranoa, Piere Étaix, Satyajit Ray, Tim Burton, "De Caligari a Hitler: el cinema de Weimar", "Multiversions & Remakes", "Mestres orientals", "Una ciutat, un film", "Comèdia popular".

2014: Goran Paskaljevic, Jacinto Esteva, Jerry Lewis, Billy Wilder, Jacques Demy/Agnès Varda, Alain Tanner, Volker Schlöndorff, Jill Godmilow, Ventura Pons, Luis Ospina, Gonzalo Garcia Pelayo, "Cinema de propaganda nazi", "So British", "Jocs de miralls", "Primera Guerra Mundial", "1714: Història i Identitats", "Els bolxevics també reien", "Mad Doctors".

2015: Jarmush, Lynch, Schrader, "L'infinit i més enllà", Ingrid Bergman, Aki Kaurismäki - Peter von Bagh, Abbas Kiarostami, Jean Epstein, Jiri Menzel, Alain Resnais, Gianni Amelio, Frank Sinatra, Miklós Jancsó, Ventura Pons.

2016: Isabel Coixet: "Dones (bastant) perdudes", Hitchcock britànic, JLG/GodArt, Chantal Akerman, Gregory Peck, Arturo Ripstein & Paz Alicia Garciadiego, Elio Petri/Gian Maria Volonte, Frederick Wiseman, "10 anys sense Joaquim Jordà", Bertrand Tavernier, "Escletxes de la censura", "Easy Riders, Raging Bulls: Hollywood'70", Hanna Schygulla, Lluís Miñarro, Sergio Cabrera, Maurice Pialat, Nicolas Philibert, Kirk Douglas.

2017: Maria de Medeiros, Eugene Green, Documentals de la Revolució Cubana.

CONVIDATS

6 Oscars d'Hollywood i 6 Palmes d'Or de Cannes han visitat la Filmoteca de Catalunya

2012: Bigas Luna, Paco Betriu, Lluís Pasqual, Sergi Belbel, Josefina Molina, Andrés di Tella, Josep Maria Forn, Marco Bellocchio, José Luis Alcaine, Jeanne Balibar, Eduardo Mendoza, Raimon, Antoni Padrós, Julien Temple, Isaki Lacuesta, Jaime Camino, Costa-Gavras, Carlos Saura, Robert Guediguian, Ariane Ascaride, Agustín Almodóvar, Anna Lizarán, Jaume Balagueró, Agustí Villaronga, Kevin Brownlow, Arcadi Oliveras, Irène Jacob, Leopoldo Pomés

2013: Pere Portabella, Juan Goytisolo, Fernando León de Aranoa, Manuel Gutiérrez Aragón, Alberto García-Alix, Joan Fontcuberta, Román Gubern, Maruja Torres, Anna Maria Moix, Manuel Huerga, Eduarzo Mendoza, Margarethe von Trotta, Josep Maria Pou, Marcel·lí Antúnez, Carlos Saura, Llorenç Soler, Saskia Sassen, Francesc Bellmunt, Concha Velasco, Albert Serra, Fernando Trueba, Chucho Valdés, Javier Mariscal, Lluís Miñarro, Christian Mungiu, José Luis García Sánchez, Guillermo Navarro, Tacita Dean

2014: Basilio Martín Patino, Goran Paskaljevic, Michael Winterbottom, Lita Stantic, Joan Mariné, Benet Casablanca, André S. Labarthe, Denis Côté, Ventura Pons, Volker Schlöndorff, Renato Berta, Gonzalo García Pelayo, Agnès Varda, Luis Ospina, Edgar Reitz, Pedro Almodóvar, Marisa Paredes, Isaki Lacuesta, Josep Maria Flotats, Lluís Miñarro, Jaime de Armiñán, Julieta Serrano, Jaime Chávarri

2015: Aki Kaurismäki, Toni Servillo, Abbas Kiarostami, Jiri Menzel, Sylvette Baudrot, Laurent Cantet, Marin Karmitz, Chris F. Welles, Keith Baxter, Joseph McBride, Paulo Branco, Jane Goodall, Michael Snow, Lorenzo Quinn, Laia Costa, Wolfgang Koolhase, Josep Maria Forn, Jorge Alí Triana, Montxo Armendáriz, Gianni Amelio, Antonio Banderas, Hubert Sauper, Pere Portabella Marc Recha, Claudia Llosa

2016: Isabel Coixet, Fabrice Aragno, Frederick Wiseman, David Simon, Arturo Ripstein, Paz Alicia Garciadiego, Víctor Erice, Gonzalo Suárez, Bertrand Tavernier, Pedro Costa, David Trueba, Jorge Sanz, Hanna Schygulla, Lluís Miñarro, Sergio Cabrera, Dana Gordon, Maria Schrader, Krzysztof Zanussi, Jean-Pierre Léaud, Albert Serra, Nicolas Philibert, Yann Dadet

2017: Maria de Medeiros, Eugène Green.

ESPECTADORS

Prop de 750.000 espectadors en 7.013 sessions programades. Més de 100 espectadors per sessió

	2012	2013	2014	2015	2016
gener		13.740	16.321	16.118	14.908
febrer	4.376*	13.842	13.862	13.376	14.202
març	15.625	14.121	12.414	13.032	13.247
abril	13.557	10.757	10.464	10.199	11.735
maig	12.388	12.040	10.500	11.138	9.465
juny	10.238	10.160	8.269	8.694	8.540
juliol	10.733	9.601	10.402	12.265	10.205

agost	11.937	11.900	12.095	13.771	11.074
setembre	13.311	9.337	9.508	12.501	11.535
octubre	14.005	13.618	12.919	12.913	12.617
novembre	15.419	11.987	13.049	11.634	13.900
desembre	13.501	11.953	12.417	13.128	11.941
Total espectadors	135.090	143.056	142.220	148.769	143.369
Sessions	1.272	1.423	1.435	1.383	1.390
Espectadors/ sessió	106,2	100,5	99,1	107,6	103,1

**Inici d'activitats: 20/02/12*

Cal destacar també la programació infantil/familiar, amb sessió de tarda cada dissabte i diumenge. Durant els últims cinc anys, han passat per les sales de cinema més 50.000 nens i nenes acompanyats d'adults.

LA FILMOTECA AL TERRITORI

La tasca de la Filmoteca no es limita a la seu del Raval; amb l'objectiu d'arribar al territori, a través de diferents convenis de col·laboració, es desenvolupen dues activitats basades en la difusió del cinema: **Filmoteques comarques** i les **Sessions Filmoteca**, amb un total de **812 sessions** i **33.610 espectadors** al llarg d'aquests 5 anys.

El programa **Filmoteca comarques** es desenvolupa a 7 poblacions catalanes: Girona: Col·lectiu de Crítics i Ajuntament de Girona; Lleida: Cercle de Belles Arts i Universitat de Lleida; Manresa: Ajuntament de Manresa i Cine Club Manresa; Olot: Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot; Terrassa: Societat Municipal de Comunicació de Terrassa, SA; Vic: Institut Municipal d'Acció Cultural de Vic; Sant Cugat: Organisme Autònom Municipal Centre Cultural Sant Cugat. Des del 2012 s'han celebrat **616 sessions amb una assistència de 23.266 espectadors**.

La Filmoteca de Catalunya té, entre les seves missions, la conservació del patrimoni cinematogràfic i alhora la seva divulgació. Amb l'objectiu de donar a conèixer les col·leccions del nostre patrimoni audiovisual, la Filmoteca i la Federació catalana de cineclubs articulen les **Sessions Filmoteca** adreçades als cineclubs i a entitats sense afany de lucre. Això ha possibilitat que el patrimoni audiovisual català, preservat pel nostre arxiu, arribi a un públic molt més ampli de la nostra geografia, i a nous espectadors que han pogut descobrir, per exemple, el cinema de Chomón, els clàssics del cinema català i, els documentals de Laya Films produïts durant la guerra civil espanyola. Les xifres d'aquests darrers cinc anys reflecteixen que a les **196 sessions celebrades, han assistit 10.344 espectadors**.

SERVEIS EDUCATIUS

Més de 50.000 alumnes han assistit als programes oferts pels Serveis educatius

Els Serveis Educatius de la Filmoteca de Catalunya tenen com a objectiu fonamental apropar el llenguatge audiovisual a joves i grans, donant a conèixer i posant en valor el patrimoni cinematogràfic de la Filmoteca. Per fer-ho, desenvolupem projectes d'alfabetització audiovisual per a diferents públics a través de diversos programes, així com formacions i assessorament al professorat i materials específics per a docents, com ara dossiers didàctics, recursos pedagògics en línia i maletes didàctiques en préstec a escoles i instituts.

Per tirar endavant aquests objectius comptem amb altres entitats, escoles, professionals i institucions que cerquen potenciar l'esperit crític i la creativitat a través de la cultura cinematogràfica.

- **Filmoteca per a les escoles**

Programa adreçat a la difusió i el coneixement de la cultura cinematogràfica en l'àmbit escolar mitjançant sessions matinals per a alumnes a partir de 4 anys. Durant els últims 5 cursos escolar, hem rebut més de **28.000 alumnes en 398 sessions matinals**. Amb la participació de Drac Màgic, Modiband i A Bao A Quo, FCCC i Jocs al segon.

Curs 2011-2012: 51 sessions amb assistència de 5.133 alumnes
Curs 2012-2013: 54 sessions amb assistència de 3.814 alumnes
Curs 2013-2014: 100 sessions amb assistència de 5.768 alumnes
Curs 2014-2015: 94 sessions amb l'assistència de 6.327 alumnes
Curs 2015-2016: 99 sessions amb l'assistència de 7.248 alumnes

- **Aula de Cinema**

Aula de Cinema, curs de 30 sessions, durant el curs acadèmic, sobre la història del cinema adreçat a estudiants universitaris, estudiants d'escoles de cinema, i obert al públic en general. Està programat els dimecres en sessió de tarda, amb una presentació, prèvia a la projecció, a càrrec d'especialistes i amb material didàctics associats. Compta amb la participació de la Universitat de Barcelona (UB), la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Universitat Pompeu Fabra (UPF), Universitat Internacional de Catalunya, la Universitat Ramon Llull-Blanquerna (URL), i l'Escola de Cinema de Barcelona (ECIB), Escola Universitària de Barcelona (ELISVA), Bande à Part-Escuela de Cine, i FX Cinema – Barcelona Film School. **Des del curs 2011-12 les 144 sessions celebrades han rebut 23.718 espectadors.**

Altres activitats pedagògiques

- **“Apadrina el teu Equipament”**: una iniciativa coordinada per la Fundació Tot Raval amb el suport de Raval Cultural que impulsa la col·laboració entre els

grans equipaments culturals i els centres educatius del barri. Col·laboració amb l'Institut Miquel Tarradell i l'Institut Milà i Fontanals.

- **Programa de voluntàries.** Els Serveis Educatius de la Filmoteca de Catalunya compten amb dues voluntàries que trimestralment condueixen cinefòrums a partir de fragments de pel·lícules per als alumnes de 4t d'ESO i Batxillerat de l'Institut Milà i Fontanals del Raval de Barcelona.

Taller sobre l'exposició "Rovira Beleta, més enllà de los Tarantos"

EXPOSICIONS

12 exposicions, 10 de producció i amb fons propis

La sala d'exposicions, de 280 m², va ser concebuda com un espai destinat a programar exposicions temporals de caràcter monogràfic o bé de caràcter transversal relacionades amb el món del cinema i diversos àmbits de les humanitats. La Filmoteca ha programat al llarg d'aquest cinc anys, **12 exposicions** de les quals **10** han estat de producció pròpia i **amb fons propis**.

- *Imatges confrontades: la guerra civil i el cinema.* Comissari: Esteve Riambau
- *El Raval al Raval.* Comissari: Octavi Martí

- *El film a l'agulla: cinema i moda*. Comissari: Octavi Martí
- *Multiversions*. Comissari: Esteve Riambau.
- *Jacinto Esteve: a l'ombra de l'últim arbre*. Comissari: Esteve Riambau.
- *Mac, cartellista*. Comissaria: Núria Expósito
- *El món encantat de Jacques Demy*, produïda per la Cinémathèque Française en col·laboració amb Ciné-Tamaris. Comissari: Matthieu Orléan.
- *República, Guerra, Dictadura: Foto Fixa Sabaté*. Comissari: Miquel Àngel Pintanel
- *Rovira Beleta, més enllà de Los Tarantos*. Comissaria: Anna Fors
- *Orson Welles a Cardona, 1964*. Fotografies de Colita
- *Cineastes al seu lloc. Fotografies d'Oscar Fernández Orengo*. Comissari: Oscar Fernández Orengo.
- *Les façanes de "Can Pistoles". Cinema Capitol (1926-1989)*. Comissària: Núria Expósito

LA BIBLIOTECA DEL CINEMA I ELS FONS DOCUMENTALS

Un repositori digital que ofereix 25.000 documents, amb 15.000 consultes anuals

La Biblioteca del Cinema, ubicada a l'edifici del Raval, és alhora, una biblioteca especialitzada en cinema i també la finestra a un fons bibliogràfic i videogràfic únic, que permet a investigadors de diverses disciplines acostar-se al fet cinematogràfic per mitjà d'un ric fons patrimonial de fotografies, cartells, programes de mà i llegats personals, utilitzats per museus i centres de recerca. Els fons documentals sumen prop de 600.000 documents. Des del 2012 al 2016 hem tingut 34.448 usuaris presencials; s'han deixat 45.762 documents en préstec i s'han consultat 122.076 documents.

Difusió digital

El nostre catàleg es consultable a Internet a través de tres catàlegs col·lectius especialment dirigits al públic investigador: el de les Biblioteques Especialitzades de la Generalitat de Catalunya, el Col·lectiu de las Universitats de Catalunya, i el Col·lectiu de la Red BiblioCi (Biblioteques de Cine de Iberoamèrica).

Repositori digital: L'abril de 2013 es va fer accessible des del web de la Filmoteca de Catalunya un repositori digital destinat a divulgar els fons gràfics de la nostra col·lecció. El 2016 disposa de 26.116 documents per a la seva consulta en línia.

Europeana: Incorpora una col·lecció de 1.054 cartelleres de sales cinematogràfiques de sales de cinema de començaments de segle XX, la col·lecció de 482 vidres de llanterna màgica, de finals del segle XIX, i 120 peces de Museu.

Projecte PIP: La Filmoteca de Catalunya participa en aquest projecte impulsat per la Federació Internacional d'Arxius Fílmics (FIAF) amb el buidatge de les revistes especialitzades: *Dirigido por...* i *Caimán. Cuadernos de cine*.

Donacions de fons patrimonials

Tomàs Pladevall (director de fotografia), José Nieto (compositor), Gonzalo Herralde (realitzador i productor), Raimon (cantautor), Arnau Olivar (crític), Nuria Vidal (periodista), Miquel Iglesias Bonns (director), Sebastià Gasch (crític), Albert Gasset (director de fotografia), P.C. del Mediterráneo (productora), Jaime Camino (director i productor), germans Grau (fotògrafs).

Adquisicions

Col·lecció de 709 novel·les cinematogràfiques dels anys vint. El fons actualment està format per 3.715 novel·letes, sovint referència essencial de l'argument de pel·lícules sense còpies ja existents.

Adquisició del fons fotogràfic del director de fotografia Salvador Torres Garriga

CENTRE DE CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ (2CR)

El juny del 2013 es va inaugurar la nova seu situada al Parc Audiovisual de Catalunya, a terrassa. La col·lecció abasta actualment un total de 187.219 ítems, dels quals 175.295 son fotoquímics i 11.924 son videogràfics i/o digitals. Equivalen a uns 40.000 títols. En aquests cinc anys s'han dut a terme les accions següents:

Incorporació fons patrimonials fílmics: Ventura Pons, Pere Portabella, Leopoldo Pomés, SEAT, Nestlé Catalunya, Cromosoma, Eddie Saeta, Josep Ferrater Mora. A més d'aquests fons amb nom propi, s'han incorporat els **fons fílmics** dels laboratoris Technicolor i Image Films, amb un important percentatge de produccions catalanes.

Restauracions i preservacions

- *Vida en sombras* (Llorenç Llobet-Gràcia, 1949). En col·laboració amb Filmoteca Española
- Filmografia complerta de Jacinto Esteva-Grewe
- *Le chevalier Mystère* (Georges Méliès, 1899) i *Concièrge et Tourlourou* (Pathé, 1897). En col·laboració amb Filmoteca Vasca.
- *Ferrocarril de Olot a Gerona* (Cabot Films, 1914)
Barcelona en tranvía (Hispano Films, 1909). En col·laboració amb Mediapro i Filmoteca Española
- Digitalització de l'obra d'Helena Lumbreras, cineasta militant dels 70's

Difusió del patrimoni fílmic

Films del nostre Arxiu s'han incorporat a l'exposició permanent del MNAC i es projecten a filmoteques d'arreu del món.

Any 2014

- Projecte **Bàsics del cinema català**: 12 sessions i 23 títols representatius de la Història del Cinema català per a la seva difusió cultural en altres filmoteques i festivals. Amb la col·laboració de la Fundació Banc Sabadell.
- **Memòria fílmica Pirineus Mediterrani**: Un projecte de la Cinémathèque de Toulouse, el Institut Jean Vigo, l'Arxiu del So i la Imatge de Mallorca i la Filmoteca de Catalunya que posa en línia, a partir d'un web comú, una part de la col·lecció fílmica de cada institució que relacioni aquest ampli territori, físic i cultural. Amb l'ajut del programa Euroregió de la Unió Europea.
- Incorporació de 4 pel·lícules del nostre Arxiu a l'exposició permanent del Museu Nacional d'Art de Catalunya, MNAC.

Any 2015

- Projecte en col·laboració amb l'Associació de Cinemateques Europees (ACE) per fer accessibles al portal **Europeana** les col·leccions de Laya Films i una selecció representativa de l'obra de Segundo de Chomón.
- Aportació de 16 títols al programa de difusió internacional de cine d'animació espanyola anomenat *Del Trazo al Píxel. Más de cien años de animación española*, organitzat pel Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB) i editat en DVD.
- Digitalització del negatiu original d'*Antoni Tàpies* (1981) de Maria Lluïsa Borràs. Aquest film ha passat a formar part de les col·leccions del museu i va ser una de les peces principals en la exposició *Tàpies, col·lecció d'artista*. En col·laboració amb la Fundació Tàpies.

Any 2016

- Participació en el projecte **I-MediaCities**, apadrinat per l'Associació de Cinemateques Europees (ACE), finançat per la Unió Europea.

PUBLICACIONS

2012: *Antoni Padrós: el cinema i els seus marges*, digi-book. Edició trilingüe (català, castellà i anglès). Inclou la digitalització, realitzada per la Filmoteca de Catalunya, de l'obra cinematogràfica del director Antoni Padrós i un llibre-estudi de Xose Prieto. Edició en col·laboració amb Cameo.

2012: *Antonio Chavarrías: el cineasta de l'ombra*, d'Elisabet Cabeza, volum 18 de la col·lecció "Cineastes", en edició trilingüe (català, castellà, anglès) .

2013: *El refugi dels apatxes. El cinema de Carles Benpar*, de Antonio Llorens Sanchis: llibre en edició digital. Col·lecció "Cineastes", edició bilingüe català-castellà.

2013: *Multiversions*. Catàleg de l'exposició del mateix nom. Coordinador: Esteve Rimbau. Edició bilingüe català-anglès.

2014: *Filmoteca de Catalunya. Passat i Futur del cinema/Past and future of the cinema*, En català català i anglès.

2015: Col·laboració en l'edició de *Las cosas que hemos visto. Welles y Falstaff* d'Esteve Riambau, editat per Luces de Gálibo/Festival de Cine Español de Málaga, Girona/Málaga.

2015: Catàleg virtual de l'exposició *Jacinto Esteva. A l'ombra de l'últim arbre*. Amb textos de Manuel Delgado, Daria Esteva, Esteve Riambau i Casimiro Torreiro.

PROJECCIÓ INTERNACIONAL DE LA FILMOTECA DE CATALUNYA

La Filmoteca de Catalunya ha acollit el Congrés de la FIAF de 2013 i va ser una seu destacada del centenari d'Orson Welles.

2013: Organització del **69è Congrés de la FIAF** (21-27 abril 2013): Participació de 398 congressistes acreditats procedents de 61 països, en representació de 99 Filmoteques adscrites a la FIAF. Simposi sobre el tema **Multiversions** i cloenda al Gran Teatre del Liceu, amb la projecció de la versió restaurada de *Die Nibelungen*.

Participants en el 69 congrés de la FIAF (Barcelona, 2013)

2013-2014: Participació en el programa **“TANDEM-Turkey** (Cultural Managers Exchange)”, impulsat per l'European Cultural Foundation (Amsterdam), MitOSt (Berlin) y Andalu Kültür (Istanbul), per a desenvolupar el projecte d'alfabetització audiovisual **“Capturant identitats”**.

2014-2016: La Filmoteca de Catalunya és una de les 25 seus europees del **European Young Award**, atorgat per la European Film Academy.

2015: Centenari d'Orson Welles: Retrospectiva de 35 pel·lícules, representació al Teatre Romea de l'obra *Feliç Centenari, Mr. Welles!* escrita i dirigida per Esteve Rimbau, una emissió radiofònica amb la dramatització de radioteatres, edició del llibre *Las cosas que hemos visto. Welles y Falstaff* i un **seminari internacional** amb la participació de Chris Welles Feder, filla del cineasta, l'actor Keith Baxter, protagonista de *Chimes at Midnight*, els muntadors Elena Jaumandreu i Fred Muller, el restaurador Luciano Berriatua o els acadèmics François Thomas, Jean-Pierre Berthomé, Joseph McBride, Richard France o Stefan Drössler. Projecció de la restauració de *Chimes at Midnight* a la col·legiata del Castell de Cardona, un dels llocs on va ser rodada i declarada Film Treasure of European Film Culture per l'European Film Academy.

PRESENCIA EN INSTITUCIONS I ESDEVENIMENTS A L'EXTERIOR

Retrospectives i projeccions

Festival Cinespaña de Toulouse (2013), Festival In Noir (Courmayeur, Itàlia, 2013), Silent Film Festival (Bonn, Alemanya, 2014), Festival de Cine Recuperado (Valparaiso, Chile, 2014), Cinémathèque de Grenoble (2015), Cinema Catalano in Mostra (Torino, 2015), Festival Internacional de Cine (Rotterdam, 2016), Villa Mannin (Friuli, Itàlia, 2016), Cinémathèque Royale de Luxembourg (2016), UCLA Film Archive (Los Angeles, 2016), Etats Generaux du Documentaire (Lussas, França, 2016).

Ponències i conferències

Simposium Ricardo Muñoz Suay (Universitat de Montpeller/Inst. Jean Vigo) (2014), 2º Congrés Anual d'Arxiu (ICA) (Girona, 2014), Cinémathèque Française (Paris, 2015), Festival Internacional de Cine (Río de Janeiro, Brasil, 2015), Museu del Cinema (Girona, 2015), UCLA (Los Angeles, USA, 2015), San Francisco State University (San Francisco, USA, 2015), San Raphael Film Center (San Rafael (CA), USA, 2015), VI Jornadas OS-Respositorios (Córdoba, 2015), Casa Museo Cervantes (Valladolid, 2016), Université de la Sorbonne (Paris, 2016), XIX Congrés Internacional d'Història de la Medicina a Catalunya (Puigcerdà, 2016), FIAF Congress (Bologna, Itàlia, 2016), Centro Costaricense de Producción Cinematogràfica (San José, 2016), Ecole de chartes (Paris, 2016).

PREMIS

2016: Film-Història pel llibre *La cosas que hemos visto. Welles y Falstaff* (Málaga/Girona: Luces de Gálibo/Festival de Cine Español de Málaga, 2015), d'Esteve Rimbau que atorga el Centre d'Investigacions Film-Història de la UB.

2016: Medalla d'Or de la UNICA (Unió Internacional de Cinema Amateur) que atorga la secció de Cinema i Video del Centre Excursionista de Catalunya que representa a l'Estat espanyol a l'entitat internacional.

WEB I XARXES SOCIALS

La web de la Filmoteca de Catalunya ha tingut 21.799 usuaris únics amb 306.894 pàgines vistes al llarg del 2016. Les pàgines/perfils de la Filmoteca a Facebook i Twitter compten, actualment amb 53.668 seguidors de Facebook i 20.759 de Twitter.

COL·LABORACIONS AMB INSTITUCIONS, EQUIPAMENTS I AGENTS CULTURALS

Al llarg d'aquests cinc anys la nova ubicació al Raval ha permès d'enfortir la relació entre els diferents equipaments públics de caràcter cultural ja existents a la zona i potenciar una lectura transversal de l'art contemporani a través d'accions creuades on el cinema jugui un paper destacat amb institucions, fundacions i agents culturals diversos, universitats i escoles de cinema a les qual cal sumar les accions interdepartamentals.

També s'ha enfortit la relació amb els diversos festivals i mostres de cinema que acollim així com amb altres agents i institucions culturals per a la programació d'activitats conjuntes.

- **Institucions, equipaments**

MACBA, MNAC, TNC, L'Auditori, Palau de la Música Centre d'Art Santa Mònica, Gran Teatre del Liceu, Institució de les Lletres Catalanes, Servei de Biblioteques Públiques de Catalunya, Fundació Mies Van der Rohe, Institut Goethe de Barcelona, Institut Francès de Barcelona, Istituto Italiano di Cultura, Consolat dels EEUU, Consolat Suïss, Consolat de Portugal, Consolat de Mèxic, Mercat de les Flors, Memorial Democràtic, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Barcelona, Universitat Pompeu Fabra, Universitat Ramon Llull, ESCAC, Japan Foundation, Fundació Antoni Tàpies, Fundació Romea, Fundació Joan Brossa, Museu del Disseny, Associació de Mestres Rosa Sensat, Federació Catalana de Cine Clubs, Fundació Privada Elisava Escola Universitària, Escola de Cinema Bande À Part, Escola de Cinema de Barcelona, Acadèmia del Cinema Català, Academia de las Artes y Ciencias del Cine Español, Oficina del Parlament Europeu, Ajuntament de Cardona, Corporació Catalana de Mitjans de Comunicació i Radio 3 – Radio Nacional de España.

- **Festivals i Mostres de cinema**

Mostra Internacional de Films de Dones, Festival Internacional de Cinema Gai i Lèsbic de Barcelona, El Meu Primer Festival, Inèdit, Festival Internacional de Cinema d'Autor de Barcelona, Festival de San Sebastian, Mostra de Cinema Àrab i Mediterrani, Festival Internacional de Cinema de Catalunya "Sitges", L'Alternativa, Festival Flic, Mostra de Cinema Espiritual, Future Shorts.

Per amor a les Arts

òpera arquitectura
teatre **cinema** literatura
dansa música pintura

Projeccions a la
Filмотeca de Catalunya
I al Museu Nacional
d'Art de Catalunya

Cinquena temporada
11 octubre 2016 –
20 juny 2017

3. La celebració dels “5 anys al Raval”

Tres jornades força especials plenes de cinema i activitats gratuïtes: diumenge 19, dilluns 20 i dimarts 21 de febrer.

DIUMENGE 19 DE FEBRER :

- **Cinema i activitats per a tota la família.**

La primera d'aquestes jornades commemoratives, la del diumenge 19 de febrer, serà de perfil familiar, gratuïta i especialment adreçada als espectadors més joves de casa, aquells que hauran de garantir el futur del cinema.

L'animació, la ficció i el documental tindran un espai important durant aquesta jornada festiva, i projectem treballs adequats a diverses edats. Des de dues seleccions de curtmetratges avalats per El Meu Primer Festival per gaudir de l'encís del cinema fins a l'apassionant **Flaklypa Grand Prix Grand Prix a la muntanya dels invents** (1975), film d'animació en stop-motion que a la vegada es tot un clàssic dels doblatges infantils al català recuperats per Drac Màgic, gràcies a la col·laboració del Centre de Conservació i Restauració de la Filmoteca de Catalunya

Més recent, **Hugo (Hugo Cabret) La invención de Hugo** (2011) –en sessió de les 20.00– és una mostra d'amor al cinema a través de la història de Georges Méliés -un perfecte desconegut per als més petits- que tindrem ocasió de recordar de la mà del mestre Martin Scorsese. I del pare del cinema com a gran espectacle a un altre pioner del setè art: Segundo de Chomón. **El hombre que quiso ser Segundo** (2014) narra de forma documental els enigmes, vida i obra d'aquesta joia del nostre arxiu que va donar nom, fa cinc anys, a la sala gran de la Filmoteca. Aquesta sessió, de les 21.30, serà presentada pel seu realitzador, Ramon Alós.

Grand Prix a la muntanya dels invents, Ivo Caprino, 1975

Tallers per als més menuts, projeccions de curtmetratges i la possibilitat de transportar els petits espectadors a realitats màgiques on només el cinema ens pot dur són també els principals atractius d'aquesta jornada. La benvinguda, al vestíbul de l'edifici, anirà a càrrec dels dos personatges que donen nom a la nostres sales: Segundo de Chomón, el pioner de l'animació amb les seves fantasmagories, i Laya, la intrèpida reportera de la productora de la Generalitat durant la Guerra Civil. Aquesta jornada serà una ocasió única per gaudir en família d'alguns dels films més vinculats a la història de la Filmoteca i d'obres que ampliaran l'imaginari de tot amant del cinema. I els més menuts no només observaran altres universos sinó que podran "fer" màgia ells mateixos. Com? Gràcies a **GIFinoscopi** crearan *gifs* a partir de la col·lecció d'objectes cinematogràfics de la Filmo. I és que aquesta animació digital tan actual té els seus orígens en les animacions mecàniques produïdes per les joguines precinematogràfiques del segle XIX, que tota la família podrà conèixer, juntament amb la resta d'enginyers, joguines i altres objectes exposats a l'Espai Delmiro de Caralt de la Filmoteca. L'únic requisit, tenir un dispositiu Android amb l'aplicació [gifinator](#). Durant aquesta jornada també hi haurà tres visites guiades (de 16h30 a 18h30) a l'actual exposició en cartell, **Les Façanes de "Can Pistoles"**, que recorre la història del cinema Capitol de Barcelona a través de les seves façanes més representatives fins a l'any 1989, quan es va convertir en teatre.

Els títols i horaris dels esdeveniments i films del dia són els següents:

Animació al vestíbul, amb els personatges Chomón i Laya	Diumenge 19 / 16.00 – 18:00 h
Per molts curts! +2 anys, Diversos autors, 2007-2016	Diumenge 19 / 16.30 – 19:00 h
GIFinoscopi – Fem <i>gifs</i> a partir de la col·lecció d'objectes cinematogràfics!	Diumenge 19 / 16.30 – 19.00 h
Per molts curts! +7 anys, Diversos autors, 2012-2016	Diumenge 19 / 17.00 h
Flaklypa Grand Prix <i>Grand Prix a la muntanya dels invents</i>, Ivo Caprino, 1975	Diumenge 19 / 18.00 h
Hugo (Hugo Cabret) <i>La invención de Hugo</i>, Martin Scorsese, 2011	Diumenge 19 / 20.00 h
El hombre que quiso ser Segundo, Ramón Alós, 2014	Diumenge 19 / 21.30 h

DILLUNS 20 DE FEBRER

La Filmoteca ofereix el dilluns (dia en dia en què les seves sales d'exhibició són tancades), una sessió especial adreçada exclusivament als seus abonats i

col·laboradors, presidida pel conseller de Cultura, Santi Vila, i el director de la Filmoteca de Catalunya, Esteve Riambau.

DIMARTS 21 DE FEBRER

- Robert Guédiguian presentarà *Una historia de locos* (2015), sobre el genocidi armeni
- El mateix dimarts 21, també ens acompanyaran Carlos Saura i el mestre Joan Pineda

La segona jornada de la celebració, que tindrà lloc el dimarts 21 de febrer, consta de tres sessions de gala, i gratuïtes, on ens acompanyaran els directors Carlos Saura, Robert Guédiguian, el periodista José Antonio Gurriarán, i el mestre Joan Pineda. Amb aquests tres amics de la Filmoteca reafirmem la diversitat cultural de la Filmoteca que la seva programació habitual reivindica amb una mirada simultània al passat i al futur del cinema així com al seu potencial per al diàleg intercultural.

Une histoire de fou *Una historia de locos* (2015). Robert Guédiguian

Obre la jornada, el **dimarts 21 a les 17 h**, Carlos Saura amb *Iberia* (2005), un film on combina el ballet clàssic, la dansa contemporània, la jota aragonesa o el hip hop amb el flamenc a partir de la suite homònima d'Isaac Albéniz. Sara Baras o Antonio Canales, músics de prestigi com Manolo Sanlúcar o Chano Domínguez, i llegendes del *cante* com Enrique Morente son els protagonistes d'aquest musical que Carlos Saura presentarà en el marc d'aquesta sessió molt especial del cicle "Per amor a les arts".

I d'un tipus de diàleg, a un altre. Robert Guédiguian, com Saura, és un bon amic de la Filmoteca i ja va ser a la Filmoteca amb motiu de la preestrena de *Les neiges du*

Kilimandjaro. Ara hi torna per a la celebració dels cinc anys al Raval amb una altra preestrena, el **dimarts 21 a les 20 h**, la del seu darrer treball acabat, **Une histoire de fou** *Una historia de locos* (2015). El film, rodat entre Marsella, Paris i el Líban, està basat en el cas del periodista espanyol Antonio Gurriarán que s'explica al llibre *La bomba*: l'atemptat que va patir per part de l'Exèrcit Secret Armeni per a a l'Alliberament d'Armènia (ASALA) i arran del qual, enlloc de venjança, va perseguir el diàleg com a forma de comprendre millor la realitat i reivindicacions d'un poble. Guédiguian, de pare armeni, realitza aquest film amb motiu dels 100 anys del genocidi armeni perpetrat per l'imperi otomà. A la presentació i debat sobre el film s'hi sumarà el periodista José Antonio Gurriarán.

Entremig d'aquestes dues sessions, una altra de molt especial: un homenatge al mestre Joan Pineda, una de les icones de la Filmoteca des de fa molts anys. El nostre pianista de capçalera, a les **18 h**, ens transmetrà l'atmosfera de terror gòtic, òpera rock i el musical sinfònic de **The Phantom of the Opera** *El fantasma de la òpera* (1925), de Rupert Julian, una de les versions més inquietants i suggeridora de la novel·la de Gaston Leroux, i protagonitzada per Lon Chaney, actor preferit de Pineda. La sessió estarà presentada per Esteve Riambau, Ramon Font i el mateix mestre Pineda.

4. Jornades de treball amb les filmoteques espanyoles

- **Els dies 20 i 21 de febrer, organitzem debats i visites per valorar el present de les filmoteques i coordinar futures iniciatives**
- **35 experts provinents de 13 institucions intercanviaran les seves experiències a la seu del Raval**

Els propers 20 i 21 de febrer, en el marc de la commemoració dels 5 anys al Raval, la Filmoteca de Catalunya organitza unes jornades de treball amb les filmoteques espanyoles amb l'objectiu d'intercanviar experiències, enfortir les relacions de col·laboració mútua i formular futurs projectes compartits.

Hi participaran representants de Filmoteca Española, Filmoteca de Valencia, Filmoteca Vasca-Euskadiko Filmategia, Filmoteca de Extremadura, Filmoteca de Murcia, Filmoteca de Albacete, Filmoteca Canaria, Arxiu del So i de la Imatge de Mallorca, Filmoteca de Navarra, Centro Galego de Artes da Imaxe (CGAI), Filmoteca de Galicia, Filmoteca de Andalucía, Filmoteca de Castilla y León, i Filmoteca de Catalunya.

Les jornades s'han estructurat en tres blocs. El dilluns 20 de febrer tindran lloc dues sessions de treball: al matí, Antoni Espadas, cap de Documentació de la Filmoteca de Catalunya, moderarà el debat "Reptes de la gestió de la documentació no fílmica", amb èmfasi en el pas de l'analògic al digital, la digitalització en biblioteconomia, la gestió i l'accés remot a les col·leccions, i portals de recursos cinematogràfics, entre d'altres. A continuació, Octavi Martí, subdirector de la Filmoteca de Catalunya, i Ana Camps, responsable dels Serveis Educatius, moderaran el debat "Programació i Serveis Educatius", on els diversos representants de les filmoteques espanyoles abordaran els formats de projecció, la gestió de còpies, drets i subtítols, els criteris de programació i vies de col·laboració, i l'enfocament i objectius de les activitats pedagògiques dels serveis educatius d'una Filmoteca.

Aquell mateix dia, els ponents assistiran a la festa commemorativa dels 5 anys de la Filmoteca de Catalunya, on es projectaran materials inèdits de Lumière, Méliès, Pathè Frères o Laya Films, procedents del nostre Centre de Conservació i Restauració,. A continuació, organitzem una visita guiada a l'exposició "Can Pistoles. Les façanes del Capítol (1936-1989)".

El dimarts 21, els representants de les filmoteques tindran l'oportunitat de visitar el Centre de Conservació i Restauració de Terrassa, on Mariona Bruzzo, la seva responsable, moderarà un debat sobre les entregues obligatòries i els dipòsits legals del cinema contemporani, futurs projectes compartits en el repte de la conservació digital i vies de comunicació entre centres.

Barcelona 16 de febrer 2017